

Leve hele livet

- en kvalitetsreform for eldre

Kjære alle sammen.

Jeg vil takke for deres innsats, engasjement og arbeid med Leve hele livet så langt. Jeg vil også benytte anledningen til å takke dere for all den innsatsen som er lagt ned i forbindelse med koronapandemien. Eldre er blant de som har blitt ekstra hardt rammet i pandemien. Reformens innsatsområder er derfor mer aktuelle enn noen gang. For eksempel Aktivitet og felleskap. Det er godt dokumentert at aktivitet, både fysisk og sosialt, øker matlyst og trivsel. Sosialt felleskap gir bedre fysisk og psykisk helse.

Mange kommuner, til tross for de begrensninger og utfordringer vi har hatt i 2020, har jobbet godt med Leve hele livet. Jeg har hatt møter med alle fylkesmannsembetene gjennom høsten, og møtt dere i kommunene på ulike digitale arenaer. Det har vært svært nyttig for meg som statssekretær å få mer innsikt i hvordan embetene og støtteapparatene jobber ut mot kommunene. Utfra de møtene jeg har hatt og siste statusrapportering fra fylkesmennene så har en rekke kommuner kommet godt i gang med planleggingen av reformen. Det er veldig bra!

Vi skal fortsette arbeidet sammen i 2021, og jeg skal gjøre mitt beste for at reformens mål og innsatsområder blir satt ut i live i alle kommuner, slik at eldre skal mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom.

Jeg ønsker dere alle en velfortjent juleferie så lenge. Jeg håper å få møte flere av dere igjen neste år!

Vennlig hilsen Frøydis Høyem, statssekretær

Nytt og nyttig fra nasjonalt støtteapparat

- Helsedirektoratet jobber med å lage en fagfilm og en inspirasjonsfilm om tematikken frivillighet. Filmene vil være ferdig produsert i januar/februar 2021.
- KS har laget en eksempelsamling som viser hvordan flere norske kommuner jobber med planarbeid for Leve hele livet. <https://www.ks.no/globalasset/s/Eksempler-pa-lokalt-planarbeid-Leve-hele-livet-Endelig-versjon-002-.pdf>

Årets Leve hele livet-konferanse samlet 1300 deltakere

Årets nasjonale Leve hele livet-konferanse ble avholdt heldigitalt 18. november. Tema for konferansen var "Fra plan til handling". Konferansen samlet 1300 deltakere fra hele

Desember 2020
NYHETSREV

KONTAKT:

Thorstein Ouren,
Helsedirektoratet
468 99 410
levehelelivet@helsedir.no

landet. Tidligere nyhetsanker i NRK Christian Borch var programleder for dagen. Årets faglige program reflekterte at reformen nå er inne i en planleggingsfase. Dagen var delt opp i individuelle innlegg, utdeling av årets Leve hele livet-pris, paneldiskusjon, parallellsesjoner og filmer og små innslag til inspirasjon. Gjennom dagen ble det også gitt teoretiske og praktiske eksempler på hvordan man går fra plan til handling.

Et viktig bakteppe for tema på konferansen var det skiftet i alderssammensetning som vi står ovenfor i samfunnet. Det blir flere eldre enn barn og unge i samfunnet og antall 80-åringer vil tredobles innen utgangen av dette århundret. Et hovedbudskap var at flere seniorer også vil utgjøre en stor og viktig ressurs som må tas i bruk.

Utviklingen endrer samfunnet og da må vi også tenke nytt rundt hvordan vi fortsatt kan legge til rette for et bærekraftig lokalsamfunn med gode tilbud, tiltak og tjenester til innbyggerne, herunder senioren. Dette ansvaret er delt. De eldre selv, særlig de yngre eldre, må ta et ansvar for eget liv, holde seg aktive, opprettholde sosiale nettverk, spise sunt og ikke minst tenke gjennom hva slags bolig og bomiljø som vil hjelpe dem til å kunne bo hjemme så lenge som mulig. Samtidig har kommunen et ansvar for å legge til rette med tiltak, tilbud og tjenester som bidrar til at den enkelte kan opprettholde helse og funksjon så lenge som mulig. Et fortsatt bærekraftig

Kinn kommune vant Leve hele livet-prisen for 2020

Statsråden deler hvert år ut en egen Leve hele livet-pris til en kommune som kan dokumentere at de jobber særskilt godt og systematisk med planlegging og gjennomføring av reformarbeidet. Kriteriene for prisen varierer fra år til år i tråd med de ulike fasene i reformen.

Pandemisituasjonen har påvirket reformarbeidet i år og derfor ble det tenkt litt annerledes rundt kriteriene for årets pris. I 2020 har man ønsket å premiere en

Hovedansvarlige for planleggingen av årets konferanse, Ingvil Gaasland fra Helsedirektoratet (t.v.) og Ida Øksdal-Korneliussen fra Berg-Hansen (t.h.)

lokalsamfunn forutsetter at behovet for tradisjonelle helse- og omsorgstjenester kan reduseres. Det betyr også at kommunene må reorientere seg og planlegge morgendagens tilbud, tiltak og tjenester på nye måter. Involvering og inkludering av de eldre selv og samarbeid med næringsliv, frivillighet og sivilsamfunnet er nødvendig. En vellykket planprosess danner et viktig grunnlag for implementeringsprosessen. Med god forankring og bred medvirkning har man skapt en felles forståelse og det er enighet om tiltaksdelen som vil styrke gjennomføringsevnen.

Alle innslagene fra konferansen vil bli gjort tilgjengelig på Helsedirektoratets Leve hele livet nettside og vi oppfordrer alle til å bruke dette materialet i forbindelse med regionale og lokale konferanser, seminarer og samlinger.

Koronavennlig overrekkelse av årets Leve hele livet-pris. Ordfører i Kinn kommune Ola Teigen (t.v.) og Fylkesmannen i Vestland Lars Sponheim (t.h.)

kommune som har igangsatt tiltak for at eldre får opprettholdt sine aktive og meningsfulle dager.

Det er de regionale støtteapparatene som har nominert aktuelle kommuner og juryen har bestått av deltakerne i den nasjonale referansegruppen for reformen. I sin vurdering har juryen vært opptatt av å se om kommunene som søker prisen har planlagt og iverksatt innovative tiltak for å at seniorenne får opprettholdt sin aktivitet og sosial kontakt i denne krevende tiden. Videre har de sett på om kommuner som har iverksatt nytenkende tiltak har identifisert og verdsatt seniorressurser i lokalsamfunnet på nye måter

i en krisetid der seniorbefolkningen har vært spesielt utsatt.

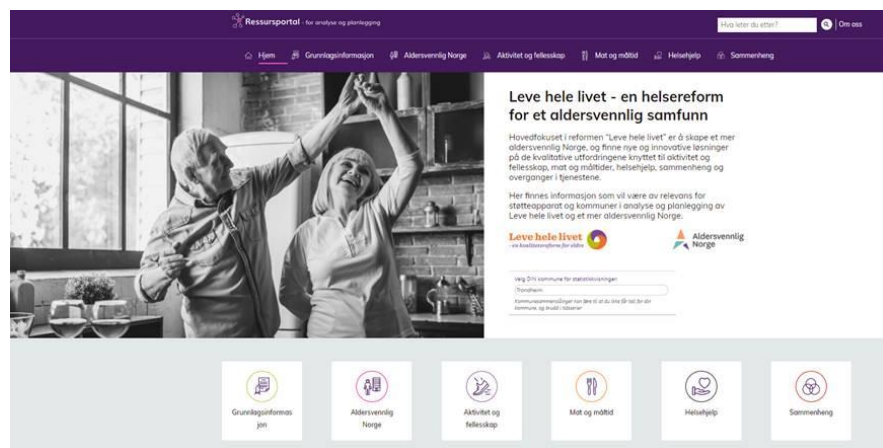
Årets prisvinner er Kinn kommune i Vestland fylke. Under konferansen ble prisen overrakt digitalt av statsråd Bent Høie og fysisk av Fylkesmannen i Vestland Lars Sponheim. Ordfører i Kinn kommune Ola Teigen takket for prisen og fremhevet at dette var en kvalitetspris som gir en stor anerkjennelse av det som ledere og ansatte på alle nivå i kommunen har bidratt til å få til, selv om den nye kommunen har eksistert i bare 11 måneder. Kommunalsjef Norunn Stavø og Jorunn Bakke Nydal fortalte videre mer om det gode arbeidet som gjøres i Kinn kommune.

Ressursportal.no er lansert i ny drakt

Alle reformens temaområder er presentert med relevant og nyttig faktainformasjon som kan være til nytte. Her finner dere utvalgte offentlige indikatorer, fag og forskningsmaterieill med mere.

I tillegg er det samlet diverse metode og veiledningsmaterieill som kan være til nytte.

Ny portal er forenklet med en forbedret søkemotor, et gjennomgående kommunevalg, enklere presentasjoner av statistikk med mere.

Anne Gamme, fagleder myndighetskontakt i KS

Gode eksempler fra kommunene

KS har laget en eksempelsamling som viser hvordan flere norske kommuner jobber med planarbeid for Leve hele livet.

- Vi ønsker å vise frem det gode arbeidet som foregår og som vi vet kommunene har jobbet med lenge. Eksemplene beskriver hvordan kommunene benytter forskjellige metoder og verktøy i å planlegge og gjennomføre arbeidet med Leve hele livet lokalt. Disse eksemplene ønsker vi å dele til inspirasjon og forhåpentligvis nytte for andre kommuner, forteller Anne Gamme – fagleder myndighetskontakt i KS.

Se eksempelsamlingen her:

<https://www.ks.no/globalassets/Eksempler-pa-lokalt-planarbeid-Leve-hele-livet-Endelig-versjon-002-.pdf>

En temaside for kommune-Norge!

Nettredaktørene for utviklingscenter.no Marianne Haugo (t.v.) og Anne-Carine Florhaug (t.h.)

Nylig lanserte Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester en temaside for Leve hele livet. Målet med temasiden er å støtte kommunene i arbeidet med reformen.

<https://levehelelivet.utviklingscenter.no/>

På temasiden kan kommuner dele erfaringer og kunnskap i reformperioden, og finne nyttig informasjon. I «Idébanken» finner du gode idéer, historier og eksempler sendt inn av kommuner fra hele landet, til inspirasjon i

gjennomføringsfasen. Under «Kunnskap og kompetanse» finner du verktøy og ressurser til støtte i arbeid med prosess, endring og forbedring. Alle artiklene har kommentarfelt der du kan kommentere og stille spørsmål.

Temasiden er et eget område på utviklingscenter.no, og er utviklet på oppdrag fra Helsedirektoratet. Redaktøransvar: Anne-Carine Florhaug (t.h.) og Marianne Haugo (t.v.), nettredaktører for utviklingscenter.no. Har din kommune en god idé eller historie dere ønsker å dele med resten av landet? Send inn til «[Idébanken](#)»!

Elderombudet på plass og i gang

Bente Lund Jacobsen ble fra 1. juli utnevnt av Kongen i statsråd til å være landets første eldreombud. Eldreombudets kontor er lokalisert i Ålesund sammen med Senter for et aldersvennlig Norge. Elderombudets organisasjon som på sikt vil bestå av åtte – ti medarbeidere er under oppbygging, og ombudet selv er godt i gang med sine oppgaver.

– Min oppgave som eldreombud er å sette de eldres behov, interesser og rettigheter på dagsorden. Eldre sine interesser gjelder ikke bare helse og omsorg, men også arbeidsliv, næringsliv, organisasjonsliv. Og Eldreombudet skal

Bente Lund Jacobsen, eldreombud engasjere seg i viktige saker som berører eldre på alle samfunnsområder, sier en engasjert Lund Jacobsen.

I oppdraget inngår å følge med på utviklingen av Eldres situasjon. Selv om dagens eldre blir sett på som privilegerte, er denne gruppen like forskjellig som alle andre aldersgrupper. Og med flere eldre som lever lenger, vil mye endre seg. Innen 2030 er vi flere over 65 enn under 19 år her i landet.

Det er behov for en uavhengig stemme som representerer alle landes eldre, og som har både en pådriverrolle og en følge med-rolle, mener Bente Lund Jacobsen.

Nå ser hun frem til å få flere ressurser på plass, samt at Senteret for et aldersvennlig Norge også flytter inn sammen med Eldreombudet i Ålesund.

God jul fra det nasjonale støtteapparatet!